

Sínia del Sardiner

Vilobí del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Davant de les vinyes del Pujolet (08735 Vilobí del Penedès)
Emplaçament Al Marge dret del camí de Bellver a Vilobí, sota la casa de Cal Pacra.

Coordenades:

Latitud: 41.39032
Longitud: 1.65531
UTM Est (X): 387578
UTM Nord (Y): 4582960

Classificació

Número de fitxa 08304 - 101
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle s.XIX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Per tractar-se de les poques sínies de catúfols conservades, mereixeria un tractament especial.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 014A00013
Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dg., 01/02/2004 - 01:00

Descripció

Antiga sinya ubicada a ponent del terme de Vilobí, a l'àrea del Camí de Cal Pacra. Es tracta d'una estructura formada per un pou d'uns 120 cm de diàmetre excavat al terra que connecta directament amb la mina d'aigua i es troba revestit amb rajoles. A la superfície, la boca del pou es protegeix amb una estructura rectangular feta amb maons de 170 cm de llargada x 102 d'amplada x 80 cm d'alçada. A ambdós costats d'adossen dos braços rectangulars que s'adossen a la base de 44 cm d'ample x 103 de llarg x 177 d'alçada, sobre els quals es recolzen els dos eixos, la roda central, que en aquest cas és doble, la de pinyons i el fust hirtizontal que aguantava l'arnés per l'animal. En aquest cas es tracta d'una sinya de catúfols.

Cap als anys 1915-1920, les necessitats d'aigua van anar creixent degut a l'extensió del regadiu, i això va provocar la construcció de sínies al costat dels pous. La sinya era semblant a un pou, amb el seu túnel i boca, i es connectava mitjançant un corredor amb la mina del pou, la qual cosa l'omplia d'aigua. L'aigua de la sinya s'extreia mitjançant un procedint mecànic, que consistia en dos eixos lligats, un vertical i un altre horitzontal, que movien una roda entorn a la qual es col·locava una cadena que anava justa dintre d'un tub. L'aigua es dipositava directament a l'estructura quadrangular que servia de bassa. Als eixos es lliga una biga de fusta de gran llargada, a l'extrem de la qual penja un tros de cuir. Aquest aparell servia per lligar un animal que donava voltes i feia girar els eixos, la roda i la cadena per extreure l'aigua. Les sínies més antigues acostumaven a ser de catúfols, és a dir, acostumava a lligar-se una cadena al voltant de la roda, que s'enfonsava dins la boca del pou de la sinya. Aquesta cadena comptava amb un seguit catúfols (peces de ceràmica en forma de gerra) amb una boca a la part superior que recollia aigua, i un forat a la part inferior que permetia que, un cop dins l'aigua, l'aire sortís del catúfol i pogués entrar l'aigua. L'aigua que recollien els catúfols anava a parar a la bassa mitjançant una canal. Aquest sistema permetia extreure aigua de forma ràpida, mecànica i en grans quantitats. Les sínies construïdes a finals dels anys vint ja no eren de catúfols, sinó de rosari. Així l'aigua era pouada per una cadena que anava justa dintre d'un tub. Aquest tub, de tant en tant, s'estrenyia per tal de permetre la recollida de l'aigua. D'igual forma que amb els catúfols, l'aigua de la sinya anava a parar mitjançant una canalització a la bassa, on s'acumulava.

Observacions:

Les sínies més antigues acostumaven a ser de catúfols, és a dir, acostumava a lligar-se una cadena al voltant de la roda, que s'enfonsava dins la boca del pou de la sinya. Aquesta cadena comptava amb un seguit catúfols (peces de ceràmica en forma de gerra) amb una boca a la part superior que recollia aigua, i un forat a la part inferior que permetia que, un cop dins l'aigua, l'aire sortís del catúfol i pogués entrar l'aigua. L'aigua que recollien els catúfols anava a parar a la bassa mitjançant una canal. Aquest sistema permetia extreure aigua de forma ràpida, mecànica i en grans quantitats. Les sínies construïdes a finals dels anys vint ja no eren de catúfols, sinó de rosari. Així l'aigua era pouada per una cadena que anava justa dintre d'un tub. Aquest tub, de tant en tant, s'estrenyia per tal de permetre la recollida de l'aigua. D'igual forma que amb els catúfols, l'aigua de la sinya anava a parar mitjançant una canalització a la bassa, on s'acumulava.

Història

La construcció de la sinya pot datar-se entorn als anys 1900-1910, quan el creixement del regadiu i les necessitats d'aigua van impulsar la construcció massiva de sínies al terme. El nom de la sinya "del sardiner" es troba sempre relacionat amb el nom de la partida on es troba ubicada, que normalment coincideix amb el nom o l'alias del propietari que en aquells moments va impulsar la seva construcció. En aquest cas l'antiguitat de la sinya és major, ja que es tracta de les poques sínies de catúfols que encara es conserven.

